Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΆΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΎ ΕΙΣΑΓΓΕΛΈΑ
GERARD HOGAN
της 19ης Νοεμβρίου 2020[1]

Υπόθεση C-480/19

Ε
παρισταμένων των:
Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö

[αίτηση του Korkein hallinto-oikeus
(Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου, Φινλανδία)
για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως]

«Προδικαστική παραπομπή – Ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων – Φορολογική νομοθεσία – Φόρος εισοδήματος – Κέρδη τα οποία διανέμονται σε κάτοικο κράτους μέλους από αλλοδαπή επιχείρηση συλλογικών επενδύσεων η οποία έχει τη μορφή εταιρίας με καταστατικό – Διαφορετική μεταχείριση των μεριδίων συμμετοχής στα κέρδη τα οποία διανέμονται από οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) οι οποίοι έχουν λάβει συμβατική μορφή σε σχέση με τα μερίσματα που διανέμονται από οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες που έχουν λάβει καταστατική μορφή – Αδυναμία των ημεδαπών οργανισμών συλλογικών επενδύσεων να λάβουν καταστατική μορφή»

I. Εισαγωγή

1. Η παρούσα αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία των άρθρων 63 και 65 ΣΛΕΕ. Ειδικότερα, θέτει εκ νέου το ζήτημα τι συνιστά φορολόγηση που εισάγει δυσμενή διάκριση υπό το πρίσμα των κανόνων για την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων.

2. Η υπό εξέταση αίτηση υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του Ε και της Keskusverolautakunta (κεντρικής φορολογικής επιτροπής, Φινλανδία) με αντικείμενο την από 10 Νοεμβρίου 2017 απόφαση της τελευταίας, με την οποία η εν λόγω επιτροπή έκρινε ότι τα κέρδη τα οποία διανέμει λουξεμβουργιανή εταιρία επενδύσεων μεταβλητού κεφαλαίου (SICAV: Société d'investissement à Capital Variable) στον Ε πρέπει να φορολογούνται στη Φινλανδία ως εισοδήματα από εργασία.

3. Η υπό κρίση υπόθεση καταδεικνύει την ανάγκη επακριβούς προσδιορισμού του μέτρου ή των μέτρων που ενδέχεται να εισάγουν διακρίσεις στο πλαίσιο αυτό –συνιστώντας, ως εκ τούτου, περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων–, ούτως ώστε τα κράτη μέλη να γνωρίζουν ποια νομικά μέτρα πρέπει να θεσπιστούν για να αρθεί ο εν λόγω περιορισμός.

[1] Γλώσσα του πρωτοτύπου: η αγγλική.

II. Το νομικό πλαίσιο

A. Το δίκαιο της Ένωσης

4. Το δίκαιο της Ένωσης διακρίνει, επί του παρόντος, μεταξύ δύο ειδών οργανισμών συλλογικών επενδύσεων: των οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) και των οργανισμών συλλογικών επενδύσεων που δεν χαρακτηρίζονται ως ΟΣΕΚΑ (οργανισμοί εναλλακτικών επενδύσεων ή ΟΕΕ).

5. Κατά την αιτιολογική σκέψη 4 της οδηγίας 2009/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) (ΕΕ 2009, L 302, σ. 32, στο εξής: οδηγία 2009/65), η οδηγία αυτή έχει ως σκοπό «να προβλεφθούν, όσον αφορά τους ΟΣΕΚΑ που είναι εγκατεστημένοι στα κράτη μέλη, ορισμένοι στοιχειώδεις κοινοί κανόνες σχετικά με την άδεια λειτουργίας τους, τον έλεγχό τους, τη δομή τους, τη δραστηριότητά τους και τις πληροφορίες που απαιτείται να δημοσιεύουν». Η αιτιολογική σκέψη 83 διαλαμβάνει ότι η οδηγία δεν θα πρέπει να επηρεάζει τους εθνικούς κανόνες φορολογίας.

6. Το άρθρο 1, παράγραφος 3, της εν λόγω οδηγίας προβλέπει τα εξής:

«Οι [ΟΣΕΚΑ] μπορούν, σύμφωνα με το δίκαιο, να λαμβάνουν συμβατική μορφή (αμοιβαία κεφάλαια διαχειριζόμενα από εταιρία διαχείρισης) ή trust (unit trust) ή καταστατική μορφή (εταιρία επενδύσεων)».

B. Το φινλανδικό δίκαιο

1. Η χρηματοπιστωτική νομοθεσία

7. Με βάση τα στοιχεία που παρέθεσαν το αιτούν δικαστήριο και η Φινλανδική Κυβέρνηση, το φινλανδικό δίκαιο επιτρέπει τη σύσταση μόνο οργανισμών επενδύσεων διεπόμενων από τον Sijoitusrahastolaki (νόμο 48/1999 περί οργανισμών επενδύσεων), με τον οποίο μεταφέρθηκε στην εσωτερική έννομη τάξη η οδηγία 2009/65, οι οποίοι έχουν λάβει συμβατική μορφή, ήτοι τη μορφή «αμοιβαίων κεφαλαίων» κατά την έννοια της εν λόγω οδηγίας. Σκοπός του περιορισμού αυτού είναι η προστασία των επενδυτών. Συγκεκριμένα, όταν οι οργανισμοί δεν έχουν λάβει καταστατική μορφή και, ως εκ τούτου, στερούνται νομικής προσωπικότητας, τα περιουσιακά στοιχεία που διαχειρίζονται θεωρείται ότι βρίσκονται υπό την άμεση κατοχή των επενδυτών, οπότε, σε περίπτωση αφερεγγυότητας των εταιριών διαχείρισης, τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ικανοποίηση των πιστωτών [2].

[2] Πέραν των αμοιβαίων κεφαλαίων που εμπίπτουν στην οδηγία 2009/65, το φινλανδικό δίκαιο επιτρέπει επίσης τη σύσταση οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων, ήτοι οργανισμών που δεν εμπίπτουν στην οδηγία 2009/65 αλλά στην οδηγία 2011/61/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2011, σχετικά με τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων και για την τροποποίηση των οδηγιών 2003/41/ΕΚ και 2009/65/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1060/2009 και (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 (ΕΕ 2011, L 174, σ. 1). Κατά το αιτούν δικαστήριο, το φινλανδικό δίκαιο επιτρέπει τη σύσταση ΔΟΕΕ μόνο με συμβατική μορφή. Ωστόσο, η Φινλανδική Κυβέρνηση, στις παρατηρήσεις της, υπαινίσσεται ότι είναι δυνατή η σύσταση ΔΟΕΕ με καταστατική μορφή. Ειδικότερα, στο σημείο 33 της απάντησής της στην αίτηση του Δικαστηρίου για την παροχή διευκρινίσεων, η εν λόγω κυβέρνηση ανέφερε τα εξής: «Για παράδειγμα, στην περίπτωση που εγχώριο αμοιβαίο κεφάλαιο αντιστάθμισης κινδύνου (hedge fund) αποκτά τη μορφή ανώνυμης εταιρίας, εφαρμόζονται επ' αυτού οι κανόνες της φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων που ισχύουν για τις συνήθεις ανώνυμες εταιρίες […]».

2. Η φορολογική νομοθεσία

8. Στη φινλανδική φορολογική νομοθεσία γίνεται διάκριση μεταξύ των εισοδημάτων από κεφάλαιο και των εισοδημάτων από εργασία. Ο εφαρμοστέος επί των εισοδημάτων από κεφάλαιο συντελεστής φορολόγησης είναι 30 % για το τμήμα των εν λόγω εισοδημάτων αυτών έως 30 000 ευρώ ή 34 % για το τμήμα των εν λόγω εισοδημάτων που υπερβαίνει τις 30 000 ευρώ. Ο συντελεστής φορολόγησης για όλα τα εισοδήματα από εργασία είναι κλιμακωτός, με το τελευταίο κλιμάκιο να υπερβαίνει το 50 %.

9. Κατά το άρθρο 32 του Tuloverolaki (νόμου περί φορολογίας εισοδήματος), που επιγράφεται «Εισόδημα από κεφάλαιο», τα έσοδα από περιουσιακά στοιχεία, τα κέρδη από τη μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων και κάθε άλλο παρόμοιο εισόδημα το οποίο τεκμαίρεται ότι αποκτήθηκε από περιουσιακά στοιχεία θεωρούνται όλα εισοδήματα από κεφάλαιο. Στα εισοδήματα από κεφάλαιο περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, τα μερίσματα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 33a έως 33d του εν λόγω νόμου.

α) Η φορολογική μεταχείριση των κερδών τα οποία διανέμουν οντότητες με νομική προσωπικότητα

10. Οι εταιρίες φινλανδικού δικαίου υπόκεινται σε φόρο επί των κερδών τους με συντελεστή 20 %. Τα κέρδη που διανέμουν αποτελούν μερίσματα και, ως εκ τούτου, θεωρούνται εισοδήματα από κεφάλαιο [3]. Αναλόγως του αν η διανέμουσα εταιρία είναι εισηγμένη σε ρυθμιζόμενη αγορά ή όχι, ένα κατά το μάλλον ή ήττον σημαντικό τμήμα των εισοδημάτων αυτών απαλλάσσεται του φόρου. Σκοπός της εν λόγω απαλλαγής, η οποία είναι πάντοτε μόνο μερική, είναι η άμβλυνση των συνεπειών της διπλής φορολογίας, την πρώτη φορά σε επίπεδο εταιρίας και τη δεύτερη φορά, κατά τη διανομή των μερισμάτων στους επενδυτές [4].

11. Ειδικότερα, το άρθρο 33a του νόμου περί φορολογίας εισοδήματος, το οποίο επιγράφεται «Μερίσματα που διανέμονται από εισηγμένη εταιρία», προβλέπει τα εξής:

«Το 85 % των μερισμάτων που διανέμονται από εισηγμένη εταιρία αποτελεί εισόδημα από κεφάλαιο και το 15 % αποτελεί αφορολόγητο εισόδημα.

[…]»

12. Το άρθρο 33b του ίδιου νόμου, το οποίο επιγράφεται «Μερίσματα που διανέμονται από μη εισηγμένη εταιρία», προβλέπει τα εξής:

«Το 25 % των μερισμάτων που διανέμονται από μη εισηγμένη εταιρία αποτελεί φορολογητέο εισόδημα από κεφάλαιο και το 75 % αποτελεί αφορολόγητο εισόδημα, έως ποσού ίσου προς ετήσιο εισόδημα ύψους 8 %, υπολογιζόμενο με βάση τη μαθηματική αξία της μετοχής κατά το οικονομικό έτος, όπως η αξία αυτή καθορίζεται στον laki varojojen arvostamisesta verotuksessa annettu (1142/2005) [νόμο περί εκτίμησης των φορολογητέων περιουσιακών στοιχείων (1142/2005)]. Στο μέτρο που το ποσό των μερισμάτων που εισπράττει ο φορολογούμενος υπερβαίνει τα 150 000 ευρώ, το 85 % των μερισμάτων αποτελεί εισόδημα από κεφάλαιο και το 15 % αποτελεί αφορολόγητο εισόδημα.

[3] Κατόπιν μεταρρύθμισης του 2014, ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων μειώθηκε και η φορολογική επιβάρυνση των εταιριών μετακυλίστηκε στους μετόχους.

[4] Από την υποβληθείσα στο Δικαστήριο δικογραφία δεν προκύπτει ο λόγος για τον οποίο φορολογούνται διαφορετικά τα μερίσματα που καταβάλλονται από εισηγμένη εταιρία και τα μερίσματα που καταβάλλονται από μη εισηγμένη εταιρία.

Για το τμήμα που υπερβαίνει το αναγραφόμενο στο πρώτο εδάφιο ετήσιο εισόδημα, το 75 % των μερισμάτων αποτελεί εισόδημα από εργασία και το 25 % αποτελεί αφορολόγητο εισόδημα.

Με την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων του παρόντος νόμου για τη φορολόγηση των μερισμάτων, τα μερίσματα αποτελούν εισόδημα από εργασία αν, δυνάμει ρήτρας του καταστατικού, απόφασης της γενικής συνέλευσης, συμφωνίας μετόχων ή άλλης συμφωνίας, η διανομή τους αποτελεί το αντάλλαγμα για την εισφορά εργασίας που πραγματοποιήθηκε από τον δικαιούχο του μερίσματος ή από πρόσωπο που εντάσσεται στη σφαίρα συμφερόντων του. Τα μερίσματα αποτελούν εισόδημα του προσώπου που προέβη στην επίμαχη εισφορά εργασίας.

[…]»

β) Η φορολογική μεταχείριση των κερδών τα οποία διανέμουν οι ημεδαποί συμβατικοί οργανισμοί επενδύσεων

13. Μολονότι δεν έχουν νομική προσωπικότητα, οι φινλανδικοί οργανισμοί που υπόκεινται στην οδηγία 2009/65 θεωρείται ότι έχουν φορολογικό καθεστώς για τους σκοπούς της φινλανδικής φορολογικής νομοθεσίας[5]. Κατά συνέπεια, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του φινλανδικού νόμου περί φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων, αλλά εξαιρούνται από αυτήν βάσει της φινλανδικής νομοθεσίας. Ως εκ τούτου, οι επενδύσεις που πραγματοποιούνται μέσω των εν λόγω οργανισμών έχουν την ίδια φορολογική μεταχείριση με εκείνη που θα είχαν αν είχαν πραγματοποιηθεί απευθείας από τους επενδυτές, οπότε φορολογούνται μόνο στο επίπεδο των επενδυτών.

14. Όσον αφορά τη φορολόγηση των κερδών που διανέμονται από τους εν λόγω οργανισμούς, τα εισοδήματα αυτά των επιμέρους επενδυτών θεωρούνται μερίδια συμμετοχής στα κέρδη και όχι μερίσματα, δεδομένου ότι οι εν λόγω οργανισμοί στερούνται νομικής προσωπικότητας. Ως εκ τούτου, οι επιμέρους επενδυτές φορολογούνται πλήρως για τα εισοδήματα αυτά με συντελεστή 30 % (ή 34 % όταν τα εισοδήματα από κεφάλαιο υπερβαίνουν τις 30 000 ευρώ).

γ) Η φορολογική μεταχείριση των κερδών τα οποία καταβάλλουν αλλοδαπές εταιρίες

15. Το άρθρο 33c, πρώτο έως τρίτο εδάφιο, του νόμου περί φορολογίας εισοδήματος, το οποίο επιγράφεται «Μερίσματα που καταβάλλονται από αλλοδαπή οντότητα», προβλέπει τα εξής:

«Τα μερίσματα που εισπράττονται από αλλοδαπές οντότητες αποτελούν φορολογητέο εισόδημα, σύμφωνα με τα άρθρα 33a και 33b του παρόντος νόμου, εφόσον η οντότητα είναι εταιρία κατά την έννοια του άρθρου 2 της οδηγίας 2011/96/ΕΕ του Συμβουλίου [της 30ής Νοεμβρίου 2011] σχετικά

[5] Θα ήθελα να επισημάνω ότι το να θεωρούνται οι ημεδαποί οργανισμοί επενδύσεων φορολογικές οντότητες, ενώ συγχρόνως απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος, έχει ως αποτέλεσμα τη μεταβολή της φύσης των διανεμόμενων εισοδημάτων, προκειμένου να απλοποιηθεί η φορολογική μεταχείριση των επίμαχων συναλλαγών. Συγκεκριμένα, αν οι οργανισμοί αυτοί θεωρούνταν διαφανείς φορολογικές οντότητες, θα έπρεπε, προκειμένου να εφαρμοστεί το αντίστοιχο καθεστώς στην περίπτωσή τους, να γίνει διάκριση μεταξύ των διανεμόμενων από τους εν λόγω οργανισμούς εισοδημάτων που προέρχονται από μετοχές εισηγμένων εταιριών και των εισοδημάτων που προέρχονται από μετοχές μη εισηγμένων εταιριών. Δεδομένου ότι οι εν λόγω οργανισμοί δεν είναι διαφανείς, όλα τα εισοδήματα που διανέμουν φορολογούνται αναλόγως του αν είναι οι ίδιοι εισηγμένοι.

με το κοινό φορολογικό καθεστώς το οποίο ισχύει για τις μητρικές και τις θυγατρικές εταιρίες διαφορετικών κρατών μελών [6], όπως έχει τροποποιηθεί με τις οδηγίες 2013/13/ΕΕ [της 13ης Μαΐου 2013 7] και 2014/86/ΕΕ του Συμβουλίου [της 8ης Ιουλίου 2014 8].

Τα μερίσματα που καταβάλλονται από αλλοδαπές οντότητες οι οποίες δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου αποτελούν φορολογητέο εισόδημα, κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 33a και 33b, εφόσον η οντότητα υποχρεούται, χωρίς δυνατότητα επιλογής και απαλλαγής, να καταβάλει φόρο τουλάχιστον 10 % επί των εισοδημάτων της από τα οποία διανεμήθηκαν τα μερίσματα και:

(1) η οντότητα έχει, βάσει της φορολογικής νομοθεσίας κράτους του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου [ΕΟΧ], την έδρα της στο κράτος αυτό και δεν έχει, βάσει σύμβασης αποφυγής της διπλής φορολογίας, την έδρα της σε κράτος εκτός του [ΕΟΧ]· ή

(2) μεταξύ του κράτους της έδρας της οντότητας και της Φινλανδίας βρίσκεται σε ισχύ, κατά το συγκεκριμένο οικονομικό έτος, σύμβαση αποφυγής διπλής φορολογίας, η οποία έχει εφαρμογή επί των μερισμάτων που διανέμονται από την οντότητα.

Τα μερίσματα που καταβάλλονται από αλλοδαπές οντότητες οι οποίες δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του πρώτου ή του δεύτερου εδαφίου αποτελούν πλήρως φορολογητέο εισόδημα από εργασία.

[…]»

16. Κατά τη Φινλανδική Κυβέρνηση, σκοπός του άρθρου 33c του νόμου περί φορολογίας εισοδήματος είναι να τυγχάνουν οι αλλοδαπές εταιρίες της ίδιας μεταχείρισης με τις εταιρίες φινλανδικού δικαίου. Δεδομένου ότι η μείωση της φορολογικής βάσης, που προβλέπεται στα άρθρα 33a και 33b, αποσκοπεί στην άμβλυνση των συνεπειών της διπλής φορολογίας των κερδών σε επίπεδο εταιρίας και σε επίπεδο επενδυτών, στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων αυτών εμπίπτουν μόνον τα μερίσματα που καταβάλλονται από εταιρίες οι οποίες έχουν καταβάλει φόρο εισοδήματος στο κράτος της έδρας τους. Αντιθέτως, όταν αλλοδαπή εταιρία δεν έχει καταβάλει φόρο εισοδήματος, βρίσκεται σε διαφορετική κατάσταση, οπότε δεν υπάρχει λόγος να επωφεληθεί από τον εν λόγω μηχανισμό άμβλυνσης της διπλής φορολογίας των κερδών. Όπως θα καταδειχθεί ακολούθως, ο ανωτέρω τρόπος συλλογισμού είναι ουσιώδης προκειμένου να γίνει κατανοητό το ενδεχόμενο ζήτημα διακριτικής φορολόγησης στην υπό κρίση υπόθεση.

Γ. Το λουξεμβουργιανό δίκαιο

17. Για τους σκοπούς της παρούσας υπόθεσης, αρκεί η επισήμανση ότι, βάσει του λουξεμβουργιανού δικαίου, με τον όρο SICAV νοούνται οι οργανισμοί επενδύσεων με τη μορφή εταιρίας μεταβλητού κεφαλαίου και μεταβλητών μετοχών [9]. Οι εταιρίες που πληρούν τις προϋποθέσεις ώστε να φέρουν την ονομασία αυτή απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος

6 ΕΕ 2011, L 345, σ. 8.

7 ΕΕ 2013, L 141, σ. 30.

8 ΕΕ 2014, L 219, σ. 40.

9 Ο όρος αυτός δεν προσδιορίζει μια συγκεκριμένη εταιρική μορφή. Για παράδειγμα, μια SICAV μπορεί να είναι «société anonyme» ή «commandite par action».

νομικών προσώπων που κανονικά επιβάλλεται επί των κερδών κάθε εταιρίας[10]. Οι SICAV λουξεμβουργιανού δικαίου δεν αποτελούν κατ' ανάγκην ΟΣΕΚΑ κατά την έννοια της οδηγίας 2009/65, αλλά ενδέχεται να υπόκεινται στην οδηγία 2011/61[11].

III. Τα πραγματικά περιστατικά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

18. Ο Ε είναι φυσικό πρόσωπο, κάτοικος Φινλανδίας, που επένδυσε σε επιμέρους τμήμα ενός ΟΣΕΚΑ λουξεμβουργιανού δικαίου, τα έσοδα του οποίου διανέμονταν στους επενδυτές σε ετήσια βάση.

19. Στις 20 Ιουνίου 2017 ο Ε ζήτησε από την κεντρική φορολογική επιτροπή να εκδώσει προκαταρκτική απόφαση προκειμένου να διευκρινίσει αν, κατ' ουσίαν, για τους σκοπούς της φορολόγησης στη Φινλανδία, τα διανεμόμενα εισοδήματα από λουξεμβουργιανή SICAV υπόκεινται σε φορολόγηση ως εισόδημα από κεφάλαιο ή ως εισόδημα από εργασία.

20. Με την από 10 Νοεμβρίου 2017 προκαταρκτική απόφασή της, η κεντρική φορολογική επιτροπή έκρινε ότι τα εισοδήματα που διανέμονται από SICAV λουξεμβουργιανού δικαίου πρέπει να θεωρούνται ως μερίσματα που καταβάλλονται στη Φινλανδία και ότι, όσον αφορά τη φορολόγηση του Ε στη Φινλανδία, τα εισοδήματα αυτά πρέπει να φορολογηθούν, σύμφωνα με το άρθρο 33c, τρίτο εδάφιο, του νόμου περί φορολογίας εισοδήματος, ως εισοδήματα από εργασία.

21. Από τα στοιχεία της δικογραφίας προκύπτει ότι, κατ' ουσίαν, η κεντρική φορολογική επιτροπή έκρινε ότι το γεγονός ότι η επίμαχη στην κύρια δίκη SICAV είναι ΟΣΕΚΑ δεν αποτελεί κρίσιμο στοιχείο για τον προσδιορισμό του εφαρμοστέου φορολογικού καθεστώτος. Αντιθέτως, έκρινε ότι, υπό το πρίσμα των εφαρμοστέων φορολογικών διατάξεων, καθοριστικό κριτήριο αποτελεί η νομική φύση των διανεμόμενων εισοδημάτων με βάση το φινλανδικό δίκαιο, η οποία εξαρτάται από τη νομική μορφή του οργανισμού. Δεδομένου ότι, με βάση την εφαρμοστέα επί της σύστασής τους νομοθεσία, οι SICAV λουξεμβουργιανού δικαίου έχουν νομική προσωπικότητα και, ως εκ τούτου, τα εισοδήματα που διανέμουν συνιστούν μερίσματα και όχι μερίδια συμμετοχής στα κέρδη, τα εν λόγω εισοδήματα πρέπει να αντιμετωπίζονται όπως θα αντιμετωπίζονταν αν διανέμονταν από οποιοδήποτε άλλο φορέα ο οποίος έχει λάβει καταστατική μορφή, ανεξαρτήτως του εάν είναι οργανισμός επενδύσεων. Ως εκ τούτου, κατά την επιτροπή, τα κέρδη που διανέμονται από τους οργανισμούς αυτούς δεν θα έπρεπε να τυγχάνουν διαφορετικής μεταχείρισης σε σχέση με εκείνα των ημεδαπών οργανισμών, διότι θα φορολογηθούν ως εάν οι εν λόγω οργανισμοί είχαν συσταθεί βάσει του φινλανδικού δικαίου.

22. Από το ανωτέρω συμπέρασμα προκύπτει, μολονότι η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δεν είναι ίσως ιδιαιτέρως σαφής επ' αυτού, ότι η κεντρική φορολογική επιτροπή έκρινε ότι οι SICAV λουξεμβουργιανού δικαίου δεν πληρούν την προϋπόθεση του άρθρου 33c, πρώτο εδάφιο, του νόμου περί φορολογίας εισοδήματος, στο μέτρο που το εν λόγω είδος εταιριών δεν υπόκειται σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων στο Λουξεμβούργο, ούτε πληρούν την προϋπόθεση του άρθρου 33c, δεύτερο εδάφιο, του νόμου αυτού. Κατά συνέπεια, βάσει του άρθρου 33c, τρίτο εδάφιο, η κεντρική φορολογική επιτροπή έκρινε ότι τα μερίσματα που καταβάλλονται από λουξεμβουργιανό οργανισμό επενδύσεων πρέπει να φορολογούνται ως εισόδημα από εργασία.

[10] Εντούτοις, οι εταιρίες που έχουν την ιδιότητα της SICAV υποχρεούνται, κατ' αρχήν, να καταβάλλουν ετήσιο φόρο εγγραφής. Ωστόσο, ο φόρος αυτός δεν υπολογίζεται με βάση τα κέρδη αλλά με βάση την καθαρή αξία του ενεργητικού του οργανισμού.

[11] Βλ. τον ιστότοπο της Association of the Luxembourg Fund Industry (ALFI) https://www.alfi.lu/en-GB/Pages/Setting-up-in-Luxembourg/Alternative-investment-funds-legal-vehicles/RAIF-(Luxembourg-Reserved-Alternative-Investment-F.

23. Ο Ε άσκησε προσφυγή κατά της απόφασης της κεντρικής φορολογικής επιτροπής ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, ήτοι του Korkein hallinto-oikeus (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου, Φινλανδία).

24. Στην προσφυγή του, ο Ε ισχυρίστηκε ότι η διοικητική πρακτική της μεταχείρισης των κερδών που διανέμονται από SICAV ως εισοδημάτων από εργασία, τα οποία υπόκεινται σε φορολόγηση στο πλαίσιο συστήματος κλιμακωτής φορολόγησης βάσει του άρθρου 33c, τρίτο εδάφιο, του νόμου περί φορολογίας εισοδήματος, συνεπάγεται μεγαλύτερη φορολόγηση από εκείνη που επιβάλλεται στα κέρδη που διανέμουν οι φινλανδικοί οργανισμοί επενδύσεων, δεδομένου ότι τα τελευταία αυτά κέρδη θεωρούνται εισόδημα από κεφάλαιο. Ο Ε υποστήριξε ότι τούτο αντιβαίνει στην ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων, η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 63 ΣΛΕΕ.

25. Στο πλαίσιο αυτό, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι, προκειμένου να αποφανθεί επί του συννόμου της απόφασης της κεντρικής φορολογικής επιτροπής, είναι αναγκαίο να κρίνει κατά πόσον αντιβαίνει στα άρθρα 63 και 65 ΣΛΕΕ η φορολόγηση των εισοδημάτων που καταβάλλονται από SICAV λουξεμβουργιανού δικαίου ως εισοδημάτων από εργασία και όχι ως εισοδημάτων από κεφάλαιο, λόγω της νομικής μορφής του εν λόγω οργανισμού συλλογικών επενδύσεων. Ειδικότερα, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι, στην υπό κρίση υπόθεση, απαιτείται να αποσαφηνιστεί κατά πόσον απλώς και μόνο το γεγονός ότι μία SICAV λουξεμβουργιανού δικαίου αποτελεί οργανισμό συλλογικών επενδύσεων κατά την έννοια της οδηγίας 2009/65 αποτελεί κρίσιμο στοιχείο για να κριθεί αν τα κέρδη που διανέμει η εν λόγω οντότητα πρέπει να τύχουν της ίδιας φορολογικής μεταχείρισης με τα κέρδη που διανέμει φινλανδικός οργανισμός επενδύσεων ο οποίος έχει λάβει συμβατική μορφή, ήτοι τον μοναδικό τύπο οργανισμού συλλογικών επενδύσεων που δύναται να συσταθεί στη Φινλανδία.

26. Υπό τις συνθήκες αυτές, το αιτούν δικαστήριο αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχουν τα άρθρα 63 και 65 ΣΛΕΕ την έννοια ότι αποκλείουν ερμηνεία εθνικής νομοθεσίας κατά την οποία τα έσοδα που εισπράττει φυσικό πρόσωπο, το οποίο είναι κάτοικος Φινλανδίας, από οργανισμό συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες ο οποίος εδρεύει σε άλλο κράτος μέλος της Ένωσης και έχει λάβει καταστατική μορφή κατά την έννοια της [οδηγίας 2009/65] […] δεν μπορούν να τύχουν, στο πλαίσιο της φορολογίας εισοδήματος, της ίδιας μεταχείρισης με τα έσοδα που εισπράττονται από φινλανδικό οργανισμό επενδύσεων ο οποίος έχει λάβει συμβατική μορφή κατά την έννοια της ίδιας οδηγίας […], διότι η νομική μορφή του ΟΣΕΚΑ ο οποίος εδρεύει στο άλλο κράτος μέλος δεν αντιστοιχεί προς τη νομική δομή του ημεδαπού οργανισμού επενδύσεων;»

IV. Ανάλυση

27. Καταρχάς, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων τις οποίες μνημονεύει το εθνικό δικαστήριο, φρονώ ότι η προσβαλλόμενη απόφαση αποτελεί απλώς απόρροια της εφαρμογής των διατάξεων αυτών στα επίμαχα εισοδήματα. Ως εκ τούτου, αυτό που χρήζει εξετάσεως στην υπό κρίση υπόθεση είναι η συμβατότητα των παρατιθέμενων από το αιτούν δικαστήριο νομοθετικών ρυθμίσεων με το δίκαιο της Ένωσης[12].

[12] Ειδικότερα, δεν προκύπτει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση σχετίζεται άμεσα με τη Σύμβαση αποφυγής διπλής φορολογίας που έχει συναφθεί μεταξύ Λουξεμβούργου και Φινλανδίας όσον αφορά τη φορολογία εισοδήματος και περιουσίας, καθώς και με το Πρωτόκολλο αυτής, που υπεγράφη στο Λουξεμβούργο την 1η Μαρτίου 1982 (*Memorial* Α 1982, σ. 1966).

28. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να σημειωθεί ότι η άμεση φορολογία εξακολουθεί να αποτελεί κατά κύριο λόγο αρμοδιότητα των κρατών μελών. Επομένως, δεδομένου του παρόντος σταδίου εναρμόνισης της φορολογικής νομοθεσίας της Ένωσης, τα κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να καθορίζουν το φορολογικό σύστημα που κρίνουν καταλληλότερο και, ως εκ τούτου, η εφαρμογή κλιμακωτής φορολόγησης εμπίπτει στην εξουσία εκτιμήσεως του κάθε κράτους μέλους[13]. Ειδικότερα, οι θεμελιώδεις ελευθερίες δεν έχουν την έννοια ότι τα κράτη μέλη είναι υποχρεωμένα να ευθυγραμμίζουν τις φορολογικές διατάξεις τους με τις φορολογικές διατάξεις άλλου κράτους μέλους, ώστε να διασφαλίζουν σε κάθε περίπτωση την εξάλειψη της ποικιλομορφίας μεταξύ των διαφόρων εθνικών φορολογικών συστημάτων, δεδομένου ότι οι αποφάσεις των εταιριών ως προς την εγκατάσταση επιχειρηματικών μονάδων στην αλλοδαπή μπορούν, ανάλογα με την περίπτωση, να συνεπάγονται για την οικεία εταιρία πλεονεκτήματα ή μειονεκτήματα[14].

29. Ωστόσο, μολονότι τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να καθορίζουν το πεδίο εφαρμογής και τις βασικές αρχές των φορολογικών τους συστημάτων, οφείλουν να ασκούν τη φορολογική τους αρμοδιότητα κατά τρόπο σύμφωνο προς την ελευθερία κυκλοφορίας, πράγμα που σημαίνει ότι οφείλουν να απέχουν από τη θέσπιση μέτρων που απαγορεύονται από το άρθρο 63, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ[15]. Με άλλα λόγια, οι θεμελιώδεις ελευθερίες δεν προορίζονται να επιλύουν τα προβλήματα διαλειτουργικότητας μεταξύ των διαφόρων εθνικών φορολογικών συστημάτων. Σκοπός τους είναι απλώς να διασφαλίσουν ότι τα κράτη μέλη ασκούν τις αρμοδιότητές τους κατά τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις[16].

30. Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, «στα μέτρα που απαγορεύονται από το άρθρο 63, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ ως περιορισμοί των κινήσεων κεφαλαίων *συγκαταλέγονται* εκείνα που μπορούν να αποτρέψουν τους κατοίκους αλλοδαπής από την πραγματοποίηση επενδύσεων σε κράτος μέλος ή να αποτρέψουν τους κατοίκους του εν λόγω κράτους μέλους από την πραγματοποίηση επενδύσεων σε άλλα κράτη»[17]. Δεδομένου ότι η επιβολή συγκεκριμένου φόρου σε δραστηριότητα ή συναλλαγή την καθιστά λιγότερο ελκυστική, το γεγονός και μόνον αυτό είναι, επομένως, πιθανόν να αποθαρρύνει τους πολίτες άλλων κρατών μελών από το να επενδύσουν στο εν λόγω κράτος. Ωστόσο, προκειμένου να μη θιγεί αδικαιολόγητα η ευχέρεια των κρατών μελών να επιβάλλουν φόρους, το γεγονός ότι ένα μέτρο έχει τέτοιο αποτρεπτικό αποτέλεσμα δεν αρκεί, αφ' εαυτού, για να μπορεί να χαρακτηριστεί ως περιορισμός υπό την έννοια αυτή: το μέτρο αυτό πρέπει επίσης να εισάγει διάκριση, είτε άμεση είτε έμμεση, σε βάρος του διασυνοριακού επενδυτή.[18]

[13] Βλ., για παράδειγμα, απόφαση της 3ης Μαρτίου 2020, Vodafone Magyarország (C-75/18, EU:C:2020:139, σκέψη 49).

[14] Βλ., για παράδειγμα, αποφάσεις της 28ης Φεβρουαρίου 2008, Deutsche Shell (C-293/06, EU:C:2008:129, σκέψη 43), της 10ης Ιουνίου 2015, X (C-686/13, EU:C:2015:375, σκέψη 33), και της 27ης Φεβρουαρίου 2020, AURES Holdings (C-405/18, EU:C:2020:127, σκέψη 32). Λαμβανομένης υπόψη της ποικιλομορφίας των εθνικών νομοθεσιών των κρατών μελών, το αποτέλεσμα της άσκησης των ελευθεριών αυτών μπορεί, επομένως, να είναι κατά το μάλλον ή ήττον ευνοϊκό ή ακόμη και δυσμενές, δεδομένου ότι το δίκαιο της Ένωσης δεν εξασφαλίζει στους πολίτες της Ένωσης ότι η άσκηση της ελεύθερης κυκλοφορίας δεν ασκεί επιρροή από πλευράς φορολογίας. Βλ., για παράδειγμα, αποφάσεις της 15ης Ιουλίου 2004, Lindfors (C-365/02, EU:C:2004:449, σκέψη 34), της 12ης Ιουλίου 2005, Schempp (C-403/03, EU:C:2005:446, σκέψη 45), και της 20ής Μαΐου 2008, Orange European Smallcap Fund (C-194/06, EU:C:2008:289, σκέψεις 37 και 62).

[15] Βλ., για παράδειγμα, απόφαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2006, Cadbury Schweppes και Cadbury Schweppes Overseas (C-196/04, EU:C:2006:544, σκέψη 40).

[16] Επομένως, το γεγονός ότι δεν υφίσταται, στην εθνική νομοθεσία κράτους μέλους, νομικό καθεστώς ισοδύναμο με το νομικό καθεστώς οντότητας που εδρεύει σε άλλο κράτος μέλος δεν υποχρεώνει το πρώτο αυτό κράτος μέλος να μεταχειρισθεί την εν λόγω οντότητα όπως την οντότητα που απολαύει των περισσότερων πλεονεκτημάτων υπό το κράτος της νομοθεσίας αυτής, ακόμη και αν δεν παρουσιάζει τα χαρακτηριστικά που θα δικαιολογούσαν τη χορήγηση των πλεονεκτημάτων αυτών, αλλά απλώς το υποχρεώνει να εφαρμόζει τους υφιστάμενους κανόνες στην προαναφερθείσα οντότητα η οποία εδρεύει στο άλλο κράτος μέλος κατά τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις.

[17] Βλ., για παράδειγμα, απόφαση της 10ης Μαΐου 2012, Santander Asset Management SGIIC κ.λπ. (C-338/11 έως C-347/11, EU:C:2012:286, σκέψη 15). Η υπογράμμιση δική μου.

[18] Πρβλ. αποφάσεις της 6ης Δεκεμβρίου 2007, Columbus Container Services (C-298/05, EU:C:2007:754, σκέψη 53), και της 26ης Μαΐου 2016, NN (L) International (C-48/15, EU:C:2016:356, σκέψη 47).

31. Σε γενικές γραμμές, ένα μέτρο θεωρείται ότι εισάγει διακρίσεις όταν έχει ως σκοπό ή ως αποτέλεσμα τη διαφορετική μεταχείριση συγκρίσιμων καταστάσεων ή, αντιστρόφως, την ίδια μεταχείριση διαφορετικών καταστάσεων [19]. Ειδικά σε σχέση με τις ελευθερίες κυκλοφορίας, δεδομένου ότι οι ελευθερίες αυτές έχουν ως σκοπό την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς, το Δικαστήριο χρησιμοποιεί, κατά κανόνα, έναν πιο συγκεκριμένο ορισμό. Ειδικότερα, όταν ο νόμος απαγορεύει τη χρησιμοποίηση συγκεκριμένου κριτηρίου, άμεση διάκριση συντρέχει όταν ένα πρόσωπο τυγχάνει ρητώς λιγότερο ευνοϊκής μεταχείρισης με βάση το κριτήριο αυτό και έμμεση διάκριση συντρέχει όταν το χρησιμοποιούμενο κριτήριο, ενώ εκ πρώτης όψεως φαίνεται ουδέτερο, στην πράξη, θέτει τα πρόσωπα που πληρούν το απαγορευμένο κριτήριο σε μειονεκτική θέση σε σχέση με άλλα [20].

32. Βάσει της ειδικότερης αυτής προσέγγισης, το Δικαστήριο χαρακτηρίζει, υπό το πρίσμα των θεμελιωδών ελευθεριών, ένα μέτρο ως εισάγον «άμεση διάκριση» όταν υποβάλλει καταστάσεις σε διαφορετική μεταχείριση λόγω της ιθαγένειας των ενδιαφερόμενων μερών [21], και ως «έμμεση διάκριση» όταν, μολονότι στηρίζεται σε άλλο κριτήριο, όπως την κατοικία, καταλήγει, στην πραγματικότητα, στο ίδιο αποτέλεσμα [22].

33. Αληθεύει, βεβαίως, ότι το Δικαστήριο έχει αποφανθεί, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, ότι η ύπαρξη μειονεκτήματος μπορεί να συναχθεί από το γεγονός ότι οι μη κάτοικοι είτε δεν είναι πιθανό να πληρούν την προϋπόθεση ή τις προϋποθέσεις που απαιτούνται προκειμένου να επωφεληθούν από ένα φορολογικό καθεστώς είτε μπορούν να το επιτύχουν μόνο με δυσκολία. [23] Ωστόσο, δεδομένου ότι, κατά πάγια νομολογία, «τα μειονεκτήματα που τυχόν απορρέουν από την παράλληλη άσκηση των φορολογικών αρμοδιοτήτων των διαφόρων κρατών μελών δεν συνιστούν απαγορευόμενους από [το δίκαιο της Ένωσης] περιορισμούς, κατά το μέτρο που η άσκηση αυτή δεν συνεπάγεται διακρίσεις» [24], το γεγονός αυτό δεν αρκεί, αφ' εαυτού, για να στοιχειοθετηθεί η ύπαρξη περιορισμού [25]. Όπως προκύπτει από την απόφαση Köln-Aktienfonds Deka, προκειμένου ένα μέτρο να συνιστά διάκριση και, ως εκ τούτου, περιορισμό, είναι απαραίτητο, υπό το πρίσμα του επιδιωκόμενου από το επίμαχο μέτρο σκοπού [26], οι υπήκοοι και μη υπήκοοι –ή κάτοικοι και μη κάτοικοι– να θεωρούνται ότι βρίσκονται σε συγκρίσιμη κατάσταση [27]. Ωστόσο, όταν ο επιδιωκόμενος από ένα φορολογικό μέτρο σκοπός δεν σχετίζεται άμεσα με κάποιο από τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν τους ΟΣΕΚΑ σε σύγκριση με

19 Βλ., για παράδειγμα, αποφάσεις της 13ης Μαρτίου 2014, Bouanich (C-375/12, EU:C:2014:138, σκέψη 45), και της 30ής Απριλίου 2020, Société Générale (C-565/18, EU:C:2020:318, σκέψεις 24 και 25).

20 Για περαιτέρω διευκρινίσεις σχετικά με το εφαρμοστέο κριτήριο, βλ. προτάσεις μου στην υπόθεση Autoridade Tributária e Aduaneira (C-388/19).

21 Βλ., για παράδειγμα, απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2006, Denkavit Internationaal και Denkavit France (C-170/05, EU:C:2006:783, σκέψη 19).

22 Βλ., για παράδειγμα, αποφάσεις της 14ης Φεβρουαρίου 1995, Schumacker (C-279/93, EU:C:1995:31, σκέψη 26), της 20ής Ιανουαρίου 2011, Επιτροπή κατά Ελλάδας (C-155/09, EU:C:2011:22, σκέψη 45), της 19ης Νοεμβρίου 2015, Hirvonen (C-632/13, EU:C:2015:765, σκέψη 29), και της 18ης Ιουνίου 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας (Διαφάνεια των οργανώσεων) (C-78/18, EU:C:2020:476, σκέψη 62).

23 Εξ όσων γνωρίζω, η συγκεκριμένη προσέγγιση έχει, σπάνια, ακολουθηθεί σε φορολογικές υποθέσεις. Βλ. αποφάσεις της 3ης Φεβρουαρίου 2000, Δούνιας (C-228/98, EU:C:2000:65, σκέψη 61), της 30ής Ιανουαρίου 2020, Köln-Aktienfonds Deka (C-156/17, EU:C:2020:51, σκέψη 62), και, σε σχέση με το βάρος αποδείξεως, απόφαση της 28ης Ιανουαρίου 2010, Direct Parcel Distribution Belgium (C-264/08, EU:C:2010:43, σκέψη 35).

24 Βλ., για παράδειγμα, απόφαση της 16ης Ιουλίου 2009, Damseaux (C-128/08, EU:C:2009:471, σκέψη 27).

25 Πρβλ. απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 2007, Laval un Partneri (C-341/05, EU:C:2007:809, σκέψεις 54 και 110).

26 Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, η συγκρισιμότητα της επίμαχης κατάστασης πρέπει να εξετάζεται υπό το πρίσμα του επιδιωκόμενου από το επίμαχο μέτρο σκοπού. Βλ., για παράδειγμα, απόφαση της 26ης Φεβρουαρίου 2019, X (Εγκατεστημένες σε τρίτες χώρες ενδιάμεσες εταιρίες) (C-135/17, EU:C:2019:136, σκέψη 64). Το Δικαστήριο λαμβάνει επίσης ενίοτε υπόψη «τον σκοπό και το περιεχόμενο» [βλ. απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 2014, Q (C-133/13, EU:C:2014:2460, σκέψη 22)] ή «το αντικείμενο και το περιεχόμενο» του οικείου μέτρου [βλ. απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 2019, College Pension Plan of British Columbia, (C-641/17, EU:C:2019:960, σκέψη 65)].

27 Βλ., για παράδειγμα, απόφαση της 30ής Ιανουαρίου 2020, Köln-Aktienfonds Deka (C-156/17, EU:C:2020:51, σκέψεις 74 και 75).

οποιονδήποτε άλλο οργανισμό, η διάκριση αυτή δεν είναι κρίσιμη. Συγκεκριμένα, το γεγονός ότι, προκειμένου ένα μέτρο να μπορεί να χαρακτηριστεί ως περιορισμός, θα πρέπει να εισάγει διακρίσεις δεν υποδηλώνει ότι «κάθε» διάκριση αποτελεί κρίσιμο στοιχείο. Όσον αφορά τις θεμελιώδεις ελευθερίες, αυτό που έχει σημασία δεν είναι η γενική οικονομική ουδετερότητα ή η συνεκτικότητα της επίμαχης νομοθεσίας, στοιχεία τα οποία αφορούν το εθνικό δίκαιο, αλλά το αν η οικεία νομοθετική ρύθμιση θέτει, συγκεκριμένα, σε μειονεκτική θέση τις διασυνοριακές πράξεις.

34. Τέλος, θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι ο περιορισμός μιας ελευθερίας κινήσεως ενδέχεται να δικαιολογείται για επιτακτικούς λόγους γενικούς συμφέροντος και, ως εκ τούτου, να μην θεωρείται ως αντίθετος στο δίκαιο της Ένωσης, εάν εφαρμόζεται χωρίς διάκριση λόγω ιθαγένειας, είναι πρόσφορος για τη διασφάλιση του επιδιωκόμενου με αυτόν σκοπού και δεν βαίνει πέραν του αναγκαίου για την επίτευξη του σκοπού αυτού μέτρο. [28]

35. Συναφώς, θα ήθελα να επισημάνω ότι, μολονότι σε ολοένα και μεγαλύτερο αριθμό αποφάσεων το Δικαστήριο έχει εκτιμήσει τη συγκρισιμότητα της κατάστασης στο στάδιο της δικαιολόγησης, φρονώ ότι, σε περίπτωση που το Δικαστήριο, σε αντίθεση με ό,τι προτείνω, δεν υιοθετήσει την έννοια της διάκρισης που εφαρμόζεται στις περιπτώσεις ύπαρξης απαγορευμένου κριτηρίου, αλλά, αντιθέτως, θεωρήσει ότι η έννοια της διάκρισης αφορά ευρύτερα κάθε μέτρο που έχει ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα τη διαφορετική μεταχείριση συγκρίσιμων καταστάσεων ή, αντιστρόφως, την ίδια μεταχείριση διαφορετικών καταστάσεων, η σύγκριση αυτή θα πρέπει να γίνει, ρητώς ή σιωπηρώς, προτού το οικείο μέτρο μπορέσει πράγματι να θεωρηθεί ότι εισάγει διάκριση και να χαρακτηριστεί, κατά συνέπεια, ως περιορισμός [29]. Πράγματι, στην περίπτωση αυτή, από αυτόν τον ευρύτερο ορισμό της διάκρισης προκύπτει ότι η σύγκριση αποτελεί στοιχείο που τη χαρακτηρίζει.

36. Ο λόγος για τον οποίον, ωστόσο, σε πολλές αποφάσεις, η συγκρισιμότητα των καταστάσεων εκτιμήθηκε κατά το στάδιο της δικαιολόγησης και όχι στο στάδιο κατά το οποίο εκτιμάται η ύπαρξη περιορισμού [30] φαίνεται να σχετίζεται με την προσέγγιση που ακολουθήθηκε σε ορισμένες αποφάσεις, κατά την οποία το άρθρο 65, παράγραφος 1 στοιχείο α', ΣΛΕΕ εισάγει *παρέκκλιση* από τη θεμελιώδη αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων και, ως εκ τούτου, πρέπει να ερμηνεύεται στενά [31].

[28] Πρβλ. απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 2019, College Pension Plan of British Columbia (C-641/17, EU:C:2019:960, σκέψη 83).

[29] Βλ., για παράδειγμα, απόφαση της 13ης Μαρτίου 2014, Bouanich (C-375/12, EU:C:2014:138, σκέψεις 45 έως 56), ή την απόφαση της 12ης Ιουνίου 2003, Gerritse (C-234/01, EU:C:2003:340, σκέψη 47). Βλ., επίσης, επ' αυτού, Lenaerts, K., και Bernardeau, L., «L'encadrement communautaire de la fiscalité directe», *Cahiers de droit européen*, τόμος 1, Bruylant, 2007, σ. 19 έως 109, σ. 55.

[30] Σε ορισμένες αποφάσεις, το Δικαστήριο έκρινε ότι από τη στιγμή που ένα μέτρο χαρακτηριστεί ως περιορισμός, η μη συγκρισιμότητα θα μπορούσε να χρησιμεύσει ως δικαιολογητικός λόγος της διακριτικής μεταχείρισης που συνεπάγεται ο εν λόγω περιορισμός. Βλ., για παράδειγμα, απόφαση της 22ας Νοεμβρίου 2018, Sofina κ.λπ. (C-575/17, EU:C:2018:943, σκέψη 42). Ωστόσο, σε άλλες αποφάσεις, το Δικαστήριο εξέτασε τη συγκρισιμότητα των καταστάσεων ως προϋπόθεση για τον χαρακτηρισμό ενός μέτρου ως περιορισμού. Βλ., για παράδειγμα, απόφαση της 13ης Μαρτίου 2014, Bouanich (C-375/12, EU:C:2014:138, σκέψεις 45 έως 56), ή της 4ης Ιουλίου 2018, NN (C-28/17, EU:C:2018:526, σκέψεις 31 έως 38). Τέλος, σε ορισμένες περιπτώσεις, το Δικαστήριο προέβη δύο φορές στην εξέταση αυτή: την πρώτη φορά, για τον χαρακτηρισμό ενός μέτρου ως περιορισμού και, τη δεύτερη φορά, στο στάδιο της δικαιολόγησης. Βλ. απόφαση της 17ης Σεπτεμβρίου 2015, Miljoen κ.λπ. (C-10/14, C-14/14 και C-17/14, EU:C:2015:608, σκέψεις 57 και 65), και, σε σχέση με την ελευθερία εγκατάστασης, της 17ης Μαΐου 2017, X (C-68/15, EU:C:2017:379, σκέψεις 42 και 50). Στις περιπτώσεις αυτές, η πρώτη εξέταση της συγκρισιμότητας επικεντρώθηκε, κατ' ουσίαν, στο ζήτημα αν οι ενδιαφερόμενοι υποβλήθηκαν σε ίδιας μορφής φορολογική μεταχείριση (πράγμα που στην πραγματικότητα ισοδυναμεί με εξέταση, όχι της συγκρισιμότητας των καταστάσεων, αλλά του πεδίου εφαρμογής του επίμαχου μέτρου) και η δεύτερη επικεντρώθηκε στη συγκρισιμότητα των καταστάσεων υπό το πρίσμα του επιδιωκόμενου από την επίμαχη εθνική φορολογική ρύθμιση σκοπού.

[31] Βλ. απόφαση της 22ας Νοεμβρίου 2018, Sofina κ.λπ. (C-575/17, EU:C:2018:943, σκέψη 45).

37. Πέραν του ότι ορισμένες αποφάσεις στις οποίες η συγκρισιμότητα της κατάστασης εκτιμήθηκε κατά το στάδιο της δικαιολόγησης αφορούσαν διαφορετικές θεμελιώδεις ελευθερίες από την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων [32], θα ήθελα να επισημάνω ότι το γράμμα του άρθρου 65, παράγραφος 1, στοιχείο α′, ΣΛΕΕ δεν παρέχει έρεισμα στη διενέργεια της σύγκρισης αυτής μόνο σε μεταγενέστερο στάδιο. Συγκεκριμένα, το εν λόγω άρθρο προβλέπει απλώς ότι «[ο]ι διατάξεις του άρθρου 63 δεν θίγουν το δικαίωμα των κρατών μελών […] να εφαρμόζουν τις οικείες διατάξεις της φορολογικής τους νομοθεσίας οι οποίες διακρίνουν μεταξύ φορολογουμένων που δεν βρίσκονται στην ίδια κατάσταση όσον αφορά την κατοικία τους ή τον τόπο όπου είναι επενδεδυμένα τα κεφάλαιά τους». Στο πλαίσιο αυτό, η έκφραση «δεν θίγουν το δικαίωμα των κρατών μελών» έχει απλώς την έννοια ότι τα κράτη μέλη δύνανται πράγματι να λαμβάνουν υπόψη το καθεστώς διαμονής των φορολογουμένων κατά τη διαμόρφωση της νομοθεσίας τους περί φορολογίας κεφαλαίου. Υποδηλώνει, όχι την ύπαρξη εξαίρεσης, αλλά, αντιθέτως, ότι τα κράτη μέλη δύνανται να θεσπίζουν διαφορετικούς κανόνες για τους κατοίκους της αλλοδαπής σε ορισμένες περιπτώσεις στις οποίες ενδέχεται να είναι κρίσιμο να το πράξουν.

38. Επιπλέον, αν γινόταν δεκτό ότι το άρθρο 65, παράγραφος 1, στοιχείο α′, ΣΛΕΕ συνιστά, εν τη στενή εννοία του όρου, «παρέκκλιση», τούτο θα σήμαινε ότι το εφαρμοστέο κριτήριο, στις φορολογικές υποθέσεις, για τη διαπίστωση της ύπαρξης περιορισμού θα διέφερε ανάλογα με την οικεία ελευθερία κυκλοφορίας, δεδομένου ότι, για παράδειγμα, όσον αφορά την ελευθερία εγκατάστασης, γίνεται δεκτό ότι οι καταστάσεις πρέπει να συγκρίνονται προτού ένα μέτρο χαρακτηριστεί ως περιορισμός υπό την έννοια αυτή [33].

39. Κατά την άποψή μου, δεν υφίσταται κανένας πραγματικός λόγος για τον οποίο, στο πλαίσιο της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων, η έλλειψη συγκρισιμότητας δύο φορολογικών καταστάσεων να πρέπει να εκτιμηθεί σε διαφορετικό στάδιο. Ανεξαρτήτως του αν η υπόθεση αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων ή άλλη θεμελιώδη ελευθερία, ο ορισμός του τι συνιστά περιορισμό πρέπει να παραμένει ο ίδιος.

40. Στην υπό κρίση υπόθεση, προκειμένου να κριθεί αν το άρθρο 32 του νόμου περί φορολογίας εισοδήματος εισάγει περιορισμό, οι διάδικοι διαφώνησαν κυρίως ως προς την κρισιμότητα του στοιχείου ότι οι SICAV ασκούν τις ίδιες δραστηριότητες με τα αμοιβαία κεφάλαια.

41. Ωστόσο, όπως ήδη εξήγησα, η συγκρισιμότητα των καταστάσεων δεν μπορεί να εκτιμηθεί κατά τρόπο αφηρημένο. Αντιθέτως, η σύγκριση αυτή πρέπει να διενεργηθεί υπό το πρίσμα του επιδιωκόμενου από το επίμαχο μέτρο σκοπού, υπό την προϋπόθεση ότι ο εν λόγω σκοπός δεν εισάγει, αφ' εαυτού, διακρίσεις [34]. Κατά συνέπεια, στοιχεία όπως οι καταστατικοί σκοποί, η εταιρική μορφή [35], το είδος της επιχειρηματικής δραστηριότητας ή οι κανόνες που εφαρμόζονται στις επίμαχες εταιρίες δεν έχουν, αφ' εαυτών, αποφασιστική σημασία: καθοριστική σημασία όσον αφορά τα κριτήρια που ασκούν επιρροή έχει ο επιδιωκόμενος από το επίμαχο φορολογικό μέτρο σκοπός.

[32] Βλ. απόφαση της 17ης Ιουλίου 2014, Nordea Bank Danmark (C-48/13, EU:C:2014:2087, σκέψη 23).

[33] Βλ. αποφάσεις της 12ης Ιουνίου 2018, Bevola και Jens W. Trock (C-650/16, EU:C:2018:424, σκέψη 32), και της 9ης Φεβρουαρίου 2017, X (C-283/15, EU:C:2017:102, σκέψη 29). Σε σχέση με την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών βλ. απόφαση της 30ής Ιανουαρίου 2020, Anton van Zantbeek (C-725/18, EU:C:2020:54, σκέψη 26).

[34] Βλ., για παράδειγμα, απόφαση της 1ης Δεκεμβρίου 2011, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας (C-253/09, EU:C:2011:795, σκέψη 61). Σε ορισμένες αποφάσεις αναφέρεται ότι οι καταστάσεις πρέπει να είναι «αντικειμενικώς συγκρίσιμες», κάτι που θα μπορούσε να λειτουργήσει παραπλανητικά, διότι μπορεί να θεωρηθεί ότι υποδηλώνει ότι κρίσιμες είναι οι διαφορές μεταξύ των πραγματικών περιστατικών δύο καταστάσεων, ενώ, κατά πάγια νομολογία, η συγκρισιμότητα μιας διασυνοριακής κατάστασης με μια εσωτερική κατάσταση του οικείου κράτους μέλους πρέπει να εξετάζεται υπό το πρίσμα του σκοπού που επιδιώκεται με τα επίμαχα μέτρα. Βλ. απόφαση της 26ης Φεβρουαρίου 2019, X (Εγκατεστημένες σε τρίτες χώρες ενδιάμεσες εταιρίες) (C-135/17, EU:C:2019:136, σκέψη 64).

[35] Για να χρησιμοποιήσω την έκφραση που χρησιμοποίησαν ορισμένοι μετέχοντες στη διαδικασία.

42. Επομένως, δεν μπορεί να συναχθεί κάποιο ιδιαίτερο συμπέρασμα για την υπό κρίση υπόθεση ούτε από το γεγονός ότι, στη σκέψη 50 της απόφασης της 18ης Ιουνίου 2009, Aberdeen Property Fininvest Alpha (C-303/07, EU:C:2009:377), την οποία μνημόνευσαν ορισμένοι μετέχοντες στη διαδικασία, το Δικαστήριο έκρινε ότι «το γεγονός ότι στο φινλανδικό δίκαιο δεν απαντά μορφή εταιρίας της ίδιας νομικής φύσεως με τη SICAV του λουξεμβουργιανού δικαίου δεν μπορεί, *αυτό καθεαυτό*, να δικαιολογήσει διαφορετική μεταχείριση, στο μέτρο που, ελλείψει πλήρους εναρμονίσεως του δικαίου περί εταιριών των κρατών μελών σε [ενωσιακό] επίπεδο, το γεγονός αυτό θα στερούσε την ελευθερία εγκαταστάσεως από κάθε πρακτική αποτελεσματικότητα» [36].

43. Όπως προκύπτει σαφώς από τη χρήση του όρου «αυτό καθεαυτό», το Δικαστήριο δεν απέκλεισε το συγκεκριμένο στοιχείο να είναι κρίσιμο υπό διαφορετικές περιστάσεις [37]. Στην απόφαση Aberdeen Property Fininvest Alpha [38], το στοιχείο αυτό δεν ήταν κρίσιμο, επειδή, όπως επισήμανε το Δικαστήριο, ο επιδιωκόμενος από το επίμαχο μέτρο σκοπός συνίστατο στην απαλλαγή των ημεδαπών μητρικών εταιριών από την πολλαπλή φορολόγηση των κερδών που διανέμονται από ημεδαπή θυγατρική. Υπό το πρίσμα αυτό, και εφόσον οι μητρικές εταιρίας έχουν πράγματι εταιρική μορφή, η ακριβής εταιρική μορφή των εν λόγω υποκείμενων στον φόρο οντοτήτων δεν φαίνεται να αποτελεί κρίσιμο στοιχείο προκειμένου να εκτιμηθεί αν βρίσκονται σε συγκρίσιμη κατάσταση.

44. Το ίδιο ισχύει και στις περιπτώσεις που μια εταιρία υπόκειται στην οδηγία 2009/65. Ναι μεν η οδηγία αυτή προβλέπει ότι οι ΟΣΕΚΑ μπορούν να λάβουν συμβατική ή καταστατική μορφή, αλλά το στοιχείο αυτό μπορεί να είναι κρίσιμο για την εκτίμηση περί υπάρξεως περιορισμού μόνο αν το επίμαχο φορολογικό μέτρο επιδιώκει ορισμένο σκοπό και η επίτευξη του σκοπού αυτού εξαρτάται από το γεγονός ότι ο οργανισμός είναι ΟΣΕΚΑ [39]. Για παράδειγμα, αν η Φινλανδία είχε την πρόθεση να φορολογήσει τα διανεμόμενα από τους ΟΣΕΚΑ εισοδήματα με συγκεκριμένο τρόπο, τότε θα ήταν υποχρεωμένη να μεταχειριστεί τις SICAV λουξεμβουργιανού δικαίου που εμπίπτουν στην έννοια των ΟΣΕΚΑ και τα αμοιβαία κεφάλαια φινλανδικού δικαίου που εμπίπτουν επίσης στην έννοια αυτή κατά τον ίδιο τρόπο.

45. Πρέπει να επισημανθεί ότι, σε πολλά κράτη μέλη, το φορολογικό δίκαιο θεωρείται, εν γένει, διακριτό από άλλους τομείς του δικαίου και ότι, για τον λόγο αυτό, ο νομικός χαρακτηρισμός ορισμένων πραγματικών καταστάσεων κατά την έννοια του εμπορικού ή του αστικού δικαίου δεν ισχύει κατ' ανάγκη και για φορολογικούς σκοπούς. Ένα από τα χαρακτηριστικότερα σχετικά παραδείγματα αποτελεί αναμφίβολα το γεγονός ότι, στις φορολογικές υποθέσεις, η έννοια της κατοικίας μπορεί να διαφέρει από την αντίστοιχη έννοια που χρησιμοποιείται, για παράδειγμα, στο πλαίσιο του οικογενειακού δικαίου.

46. Όπως σκοπεύω να διευκρινίσω κατωτέρω, το κριτήριο που χρησιμοποίησε η Φινλανδία στο άρθρο 32 του νόμου περί φορολογίας εισοδήματος, στην υπό κρίση υπόθεση, δεν είναι ούτε ειδικό ούτε σχετικό με το αν η επίμαχη οντότητα είναι ΟΣΕΚΑ, αλλά, αντιθέτως, αφορά το κατά πόσον αυτή είναι νομικό πρόσωπο. Ο καθοριστικός παράγοντας στο πλαίσιο αυτής της

[36] Η υπογράμμιση δική μου.

[37] Βλ., για παράδειγμα, απόφαση της 21ης Ιουνίου 2018, Fidelity Funds κ.λπ. (C-480/16, EU:C:2018:480, σκέψη 51). Συγκεκριμένα, ένα φορολογικό μέτρο μπορεί να επιφυλάσσει διαφορετική μεταχείριση στους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων ανάλογα με το αν έχουν λάβει συμβατική ή καταστατική μορφή, εφόσον το στοιχείο αυτό είναι κρίσιμο υπό το πρίσμα του επιδιωκόμενου από το εν λόγω μέτρο σκοπού και εφόσον η διαφορετική αυτή μεταχείριση συνάδει με τους κανόνες της Ένωσης.

[38] Απόφαση της 18ης Ιουνίου 2009, Aberdeen Property Fininvest Alpha (C-303/07, EU:C:2009:377).

[39] Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο καθόσον στην αιτιολογική σκέψη 83 της οδηγίας 2009/65 διευκρινίζεται ότι η οδηγία αυτή δεν πρέπει να επηρεάζει τους εθνικούς κανόνες φορολογίας. Σε κάθε περίπτωση, οι θεμελιώδεις ελευθερίες εφαρμόζονται μόνο στο μέτρο που το ζήτημα δεν είναι πλήρως εναρμονισμένο. Βλ., για παράδειγμα, απόφαση της 14ης Μαρτίου 2013, Επιτροπή κατά Γαλλίας (C-216/11, EU:C:2013:162, σκέψη 27).

εκτιμήσεως είναι το κατά πόσον, λόγω του χαρακτηρισμού των επίμαχων εισοδημάτων ως μερισμάτων, η νομοθεσία υποβάλλει παρόμοιες συναλλαγές σε διαφορετική φορολογική μεταχείριση.

47. Τέλος, υπενθυμίζεται ότι περιορισμός της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων επιτρέπεται μόνον εφόσον δικαιολογείται, στις περιπτώσεις άμεσης διάκρισης, από λόγους που ρητώς προβλέπονται στη Συνθήκη [40] ή, στις περιπτώσεις έμμεσης διάκρισης, και από επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος και, στην περίπτωση αυτή, μόνον στον βαθμό που είναι κατάλληλος να εξασφαλίσει την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού και δεν υπερβαίνει το αναγκαίο για την επίτευξη του σκοπού αυτού μέτρο [41].

48. Στην υπό κρίση υπόθεση, το αιτούν δικαστήριο και οι μετέχοντες στη διαδικασία επικέντρωσαν τις παρατηρήσεις τους στην πρακτική της φινλανδικής φορολογικής αρχής να μεταχειρίζεται τις SICAV λουξεμβουργιανού δικαίου ως εταιρίες φινλανδικού δικαίου για τους σκοπούς της φορολόγησης των διανεμόμενων εισοδημάτων. Ωστόσο, θέλω να επισημάνω ότι η προσβαλλόμενη απόφαση αποτελεί απόρροια της διαδοχικής εφαρμογής, στο πλαίσιο μιας αλληλουχίας κρίσεων, τριών διατάξεων, καθεμία από τις οποίες είχε ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό της εφαρμογής άλλων φορολογικών καθεστώτων, ήτοι:

– του άρθρου 32 του νόμου περί φορολογίας εισοδήματος, καθόσον αυτό διακρίνει μεταξύ μερισμάτων και μεριδίων συμμετοχής στα κέρδη·

– του άρθρου 33c, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, του ίδιου νόμου, στο μέτρο που η διάταξη αυτή εξαιρεί από την εφαρμογή των άρθρων 33a και 33b τα νομικά πρόσωπα που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις είτε του άρθρου 33c, πρώτο εδάφιο, είτε του άρθρου 33c, δεύτερο εδάφιο·

– του άρθρου 33c, τρίτο εδάφιο, του νόμου περί φορολογίας εισοδήματος, καθόσον αυτό χαρακτηρίζει τα κέρδη που διανέμονται από ορισμένα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα ως εισόδημα από εργασία.

49. Στο πλαίσιο αυτό, κρίνω αναγκαία τη χωριστή και διαδοχική εξέταση των εν λόγω διατάξεων [42].

Α. Επί της ύπαρξης περιορισμού λόγω της διάκρισης που πραγματοποιείται στο άρθρο 32 του νόμου περί φορολογίας εισοδήματος μεταξύ των διανεμόμενων κερδών που αποτελούν μερίσματα και των διανεμόμενων κερδών που αποτελούν συμμετοχές

50. Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση αντιμετώπισε το εισόδημα που διανεμήθηκε από αλλοδαπούς ΟΣΕΚΑ οι οποίοι έχουν συσταθεί υπό τη μορφή λουξεμβουργιανού SICAV ακριβώς όπως το εισόδημα που διανέμουν οι ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες, πρακτική που είχε ως αποτέλεσμα την υψηλότερη φορολόγηση των μετόχων τους σε σχέση με τους φινλανδικούς οργανισμούς επενδύσεων και τους επενδυτές τους.

[40] Βλ., σε σχέση με φορολογικά μέτρα, προτάσεις του γενικού εισαγγελέα A. Tizzano στην υπόθεση SEVIC Systems (C-411/03, EU:C:2005:437, σημείο 55) και, γενικότερα, αποφάσεις της 7ης Μαΐου 1997, Pistre κ.λπ. (C-321/94 έως C-324/94, EU:C:1997:229, σκέψη 52), καθώς και της 1ης Οκτωβρίου 2009, Woningstichting Sint Servatius (C-567/07, EU:C:2009:593, σκέψη 25).

[41] Βλ., για παράδειγμα, απόφαση της 26ης Φεβρουαρίου 2019, X (Εγκατεστημένες σε τρίτες χώρες ενδιάμεσες εταιρίες) (C-135/17, EU:C:2019:136, σκέψη 70).

[42] Μπορεί να είναι δελεαστική η σφαιρική εκτίμηση του συνδυαστικού αποτελέσματος των τριών αυτών διατάξεων, αλλά η προσέγγιση αυτή εγκυμονεί τον κίνδυνο, σε περίπτωση που συναχθεί το συμπέρασμα ότι υφίσταται περιορισμός, να μην προσδιοριστούν επακριβώς οι διατάξεις στις οποίες οφείλεται ο περιορισμός, με αποτέλεσμα το κράτος μέλος να τροποποιήσει τη νομοθεσία του πέραν του αναγκαίου μέτρου.

51. Ωστόσο, γίνεται δεκτό ότι η διάκριση αυτή δεν βασίζεται στο εθνικό ουσιαστικό δίκαιο που είναι εφαρμοστέο στους οργανισμούς επενδύσεων. Συγκεκριμένα, οι αλλοδαποί οργανισμοί επενδύσεων χωρίς νομική προσωπικότητα τυγχάνουν της ίδιας ακριβώς μεταχείρισης με τους ημεδαπούς οργανισμούς χωρίς νομική προσωπικότητα. Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί άμεση δυσμενής διάκριση.

52. Όσον αφορά την ύπαρξη ενδεχόμενης έμμεσης διάκρισης, είναι αληθές ότι το φινλανδικό δίκαιο επιτρέπει μόνο τη σύσταση οργανισμών συλλογικών επενδύσεων με συμβατική μορφή. Ωστόσο, το γεγονός αυτό, δεν αρκεί αφ' εαυτού για να στοιχειοθετηθεί η ύπαρξη έμμεσης διάκρισης. Όπως εξέθεσα ήδη, για την ύπαρξη τέτοιας διάκρισης, πρέπει το χρησιμοποιούμενο κριτήριο να συνεπάγεται τη δυσμενή μεταχείριση των αλλοδαπών ή των μη κατοίκων της ημεδαπής, *ακόμη* και αν το γράμμα της διάταξης αυτής εφαρμόζεται κατά τα λοιπά αδιακρίτως.

53. Στην υπό κρίση υπόθεση, η διαφορετική μεταχείριση των SICAV λουξεμβουργιανού δικαίου σε σχέση με τα αμοιβαία κεφάλαια φινλανδικού δικαίου αποτελεί συνέπεια της διάκρισης που γίνεται στη φινλανδική νομοθεσία μεταξύ μεριδίων συμμετοχής στα κέρδη και μερισμάτων. Πέραν του ότι πρόκειται για διάκριση στην οποία προβαίνουν συχνά οι εθνικές νομοθεσίες, φρονώ ότι δεν δύναται απλώς και μόνον από το γεγονός ότι το φινλανδικό δίκαιο δεν επιτρέπει τη σύσταση οργανισμών επενδύσεων με τη μορφή εταιρίας να συναχθεί ότι η φινλανδική νομοθεσία είχε, εν προκειμένω, την πρόθεση να ευνοήσει τους ημεδαπούς οργανισμούς επενδύσεων.

54. Εν πάση περιπτώσει, θα ήθελα να επισημάνω ότι, καίτοι το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η συγκρισιμότητα πρέπει να εκτιμάται υπό το πρίσμα του επιδιωκόμενου από το επίμαχο μέτρο σκοπού, έχει επίσης αποφανθεί –ομολογουμένως στο πλαίσιο υποθέσεων διακρίσεων λόγω φύλου, αλλά δεν βλέπω κανένα λόγο να είναι διαφορετικό το κριτήριο της απαγόρευσης των διακρίσεων στο παρόν πλαίσιο– ότι, για να εκτιμηθεί τυχόν διαφορετική μεταχείριση, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των προσώπων που υπόκεινται στην εθνική ρύθμιση στην οποία οφείλεται η διαφορετική μεταχείριση, δεδομένου ότι, καταρχήν, ο κύκλος των ατόμων που μπορούν να περιληφθούν στη σύγκριση καθορίζεται από το πεδίο εφαρμογής της ρύθμισης αυτής[43].

55. Επομένως, δεδομένου ότι στην υπό κρίση υπόθεση η διάκριση που γίνεται στη φινλανδική νομοθεσία μεταξύ μεριδίων συμμετοχής στα κέρδη και μερισμάτων δεν εφαρμόζεται μόνο στα κέρδη που διανέμουν οι οργανισμοί επενδύσεων, αλλά γενικότερα στα κέρδη που διανέμει κάθε οντότητα υποκείμενη στον φόρο, δύναται να θεωρηθεί ότι ο επιδιωκόμενος από την εν λόγω διάκριση σκοπός και, κατά συνέπεια, το πλαίσιο αναφοράς για την εκτίμηση της συγκρισιμότητας των καταστάσεων, βρίσκεται σε αυτό το επίπεδο.

[43] Πρβλ. αποφάσεις της 6ης Δεκεμβρίου 2007, Voß (C-300/06, EU:C:2007:757, σκέψεις 40 και 41), καθώς και της 3ης Οκτωβρίου 2019, Schuch-Ghannadan (C-274/18, EU:C:2019:828, σκέψη 47). Ομοίως, στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, το Δικαστήριο αναλύει την ύπαρξη επιλεκτικού πλεονεκτήματος με γνώμονα ένα πλαίσιο αναφοράς. Πρβλ. προτάσεις μου στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις UNESA κ.λπ. (C-105/18 έως C-113/18, EU:C:2019:395, σημείο 80).

56. Μολονότι στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να εξακριβώσει τον πραγματικό σκοπό της διάκρισης αυτής, από τις επίμαχες διατάξεις συνάγεται ότι το άρθρο 33c, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, σκοπεί, τουλάχιστον εν μέρει, να εξαιρέσει από το πεδίο εφαρμογής των άρθρων 33a και 33b τα εισοδήματα τα οποία, τουλάχιστον εκ πρώτης όψεως, δύναται να θεωρηθεί ότι δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο διπλής φορολογίας [44].

57. Επομένως, λαμβανομένου υπόψη του ανωτέρω σκοπού, δύναται να θεωρηθεί ότι τα κέρδη που καταβάλλουν οι SICAV λουξεμβουργιανού δικαίου είναι διαφορετικά από τα κέρδη που διανέμουν τα αμοιβαία κεφάλαια φινλανδικού δικαίου, δεδομένου ότι τα τελευταία δεν φορολογούνται στην πηγή.

58. Εν πάση περιπτώσει, επισημαίνεται ότι, καθόσον χαρακτηρίζει τα κέρδη που καταβάλλουν οι λουξεμβουργιανές SICAV ως μερίσματα –χαρακτηρισμός που υφίσταται επίσης στο λουξεμβουργιανό δίκαιο–, η επίμαχη φινλανδική νομοθεσία ενδέχεται να αποδειχθεί ευνοϊκότερη για τους επενδυτές, δεδομένου ότι, συνεπεία αυτής, οι τελευταίοι ενδέχεται να έχουν δικαίωμα να απολαύσουν της εφαρμογής των άρθρων 33a και 33b του νόμου περί φορολογίας εισοδήματος, σκοπός των οποίων είναι η άμβλυνση της διπλής φορολογίας των κερδών. Πράγματι, μόνον υπό την προϋπόθεση αυτή μπορούν οι προβλεπόμενοι στις εν λόγω διατάξεις μηχανισμοί να έχουν εφαρμογή επί των συγκεκριμένων κερδών [45].

59. Κατόπιν των προεκτεθέντων, φρονώ ότι διάταξη όπως το άρθρο 32 του νόμου περί φορολογίας εισοδήματος δεν εισάγει, αυτή καθεαυτήν, περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας. Αν υφίσταται διάκριση σε βάρος των λουξεμβουργιανών SICAV, η διάκριση αυτή δεν οφείλεται στα προβλεπόμενα στο άρθρο 32, αλλά, αντιθέτως, απορρέει από τις διατάξεις που προβλέπουν εξαίρεση από την εφαρμογή του εν λόγω καθεστώτος για ορισμένες εταιρίες. Όπως θα εξηγήσω αμέσως κατωτέρω, η διάκριση αυτή γίνεται σε μεταγενέστερο στάδιο εφαρμογής των κρίσιμων διατάξεων.

Β. Επί του μέτρου βάσει του οποίου τα νομικά πρόσωπα που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις ούτε του πρώτου ούτε του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 33c εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής των άρθρων 33a και 33b του νόμου περί φορολογίας εισοδήματος

60. Βάσει του άρθρου 33c, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, του νόμου περί φορολογίας εισοδήματος, τα μερίσματα που εισπράττονται από αλλοδαπό νομικό πρόσωπο εξαιρούνται από την εφαρμογή των άρθρων 33a και 33b, εκτός αν το εν λόγω νομικό πρόσωπο είναι εταιρία κατά την έννοια του άρθρου 2 της οδηγίας 2011/96 ή αν δεν ήταν υποχρεωμένο να καταβάλει φόρο

[44] Συγκεκριμένα, ελλείψει νομικής προσωπικότητας, μια οντότητα δεν μπορεί, καταρχήν, να υπόκειται σε υποχρεώσεις. Ωστόσο, τούτο δεν είναι κατ' ανάγκη αληθές. Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι το φορολογικό δίκαιο θεωρείται, εν γένει, αυτοτελής κλάδος δικαίου στα περισσότερα κράτη μέλη, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο, σε ορισμένα από τα κράτη αυτά, οι οντότητες χωρίς νομική προσωπικότητα να υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος, όπως στη Φινλανδία, αλλά, σε αντίθεση με ό,τι ισχύει στο εν λόγω κράτος μέλος, να μην απαλλάσσονται απ' αυτόν. Κατά συνέπεια, το μερίδιο συμμετοχής στα κέρδη που διανέμουν θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο διπλής φορολογίας και, ως εκ τούτου, λαμβανομένου υπόψη του σκοπού που επιδιώκουν οι μηχανισμοί που αποβλέπουν στον περιορισμό των αποτελεσμάτων της διπλής φορολογίας, οι οντότητες αυτές θα πρέπει να θεωρηθούν ότι βρίσκονται σε κατάσταση συγκρίσιμη με εκείνη των εταιριών. Επομένως, από την άποψη αυτή, το άρθρο 32 του νόμου περί φορολογίας εισοδήματος ενδέχεται να εγείρει ανησυχίες ως προς το αν η εξομοίωση αυτή εισάγει διακρίσεις, αλλά οι ανησυχίες αυτές αποτελούν συνέπεια της χρησιμοποίησης, ως κριτηρίου, της έλλειψης νομικής προσωπικότητας του οικείου φορέα και όχι του γεγονότος ότι δεν αποτελεί υποκείμενη στον φόρο οντότητα. Ωστόσο, δεδομένου ότι, στην υπό κρίση υπόθεση, πρώτον, το ζήτημα αυτό δεν τέθηκε από το αιτούν δικαστήριο, δεύτερον, δεν είναι βέβαιο εάν υπάρχουν κράτη μέλη που ενεργούν κατ' αυτόν τον τρόπο και, τρίτον, ότι τα επίμαχα εισοδήματα θεωρήθηκε ότι διανεμήθηκαν από οντότητα με νομική προσωπικότητα, δεν θα εξετάσω το ζήτημα αυτό.

[45] Αντιθέτως, αν οι φορολογικές αρχές εφάρμοζαν το ισχύον για τα μερίσματα φορολογικό καθεστώς επί των κερδών που διανέμονται από αλλοδαπή οντότητα χωρίς νομική προσωπικότητα, η μεταχείριση αυτή θα μπορούσε να συνιστά διάκριση και, ως εκ τούτου, περιορισμό μιας θεμελιώδους ελευθερίας, διότι με τον τρόπο αυτό οι επενδυτές θα στερούνταν κάθε δυνατότητα να επωφεληθούν από τις διατάξεις των άρθρων 33a και 33b του νόμου περί φορολογίας εισοδήματος.

τουλάχιστον 10 % επί των εισοδημάτων από τα οποία διανεμήθηκαν τα μερίσματα [46] και αν, σωρευτικώς, το νομικό πρόσωπο αυτό δεν έχει την έδρα του σε κράτος του ΕΟΧ ή αν δεν υφίσταται σύμβαση αποφυγής διπλής φορολογίας των διανεμόμενων μερισμάτων.

61. Στο μέτρο που το άρθρο 33c, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, προβλέπει ότι οι προϋποθέσεις αυτές έχουν εφαρμογή μόνο στις αλλοδαπές εταιρίες, η εν λόγω διάταξη εισάγει διακριτική μεταχείριση λόγω ιθαγένειας [47]. Επιπλέον, δεδομένου ότι οι εταιρίες φινλανδικού δικαίου και οι εταιρίες αλλοδαπού δικαίου ενδέχεται να υπόκεινται αμφότερες σε διπλή φορολογία, οι καταστάσεις που διαφοροποιούνται κατ' αυτόν τον τρόπο πρέπει να θεωρηθούν, υπό το πρίσμα του σκοπού του εν λόγω μέτρου, συγκρίσιμες [48]. Υπό τις συνθήκες αυτές, είναι αναπόφευκτο το συμπέρασμα ότι το άρθρο 33c, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, εισάγει άμεση διάκριση λόγω ιθαγένειας και, ως εκ τούτου, περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων.

62. Δεδομένου ότι η διάκριση είναι άμεση, μπορεί να είναι δικαιολογημένη αποκλειστικά και μόνο για λόγο που προβλέπεται στις Συνθήκες, υπό την προϋπόθεση ότι το μέτρο είναι ανάλογο προς την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού.

63. Συναφώς, επισημαίνεται ότι το άρθρο 65, παράγραφος 1, στοιχείο β', ΣΛΕΕ προβλέπει ότι «[ο]ι διατάξεις του άρθρου 63 [ΣΛΕΕ] δεν θίγουν το δικαίωμα των κρατών μελών […] να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποφυγή παραβάσεων των εθνικών νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων, ιδίως στον τομέα της φορολογίας ή της προληπτικής εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων».

64. Στην υπό κρίση υπόθεση, δύναται εύλογα να υποτεθεί ότι ο επιδιωκόμενος από το άρθρο 33c, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, σκοπός είναι να διασφαλιστεί ότι μόνον τα διανεμόμενα από αλλοδαπές φορολογικές οντότητες εισοδήματα που έχουν ήδη φορολογηθεί στην πηγή μπορούν να επωφεληθούν από τους μηχανισμούς που περιορίζουν τα αποτελέσματα της διπλής φορολογίας. Ο σκοπός αυτός δύναται να θεωρηθεί ότι πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 65, παράγραφος 1, στοιχείο β', ΣΛΕΕ σχετικά με την πρόληψη των παραβάσεων της φορολογικής νομοθεσίας, στις οποίες προφανώς περιλαμβάνεται η άντληση αδικαιολόγητων πλεονεκτημάτων [49].

65. Επιπλέον, η διάκριση αυτή φαίνεται πρόσφορη να διασφαλίσει την επίτευξη του εν λόγω σκοπού και δεν υπερβαίνει το αναγκαίο για την επίτευξή του μέτρο [50]. Καταλήγω στο συμπέρασμα αυτό για τους ακόλουθους λόγους.

66. Πρώτον, οι διατάξεις του άρθρου 33c, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, του νόμου περί φορολογίας εισοδήματος δεν εξαιρούν τα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα από τα οφέλη των μηχανισμών που προβλέπονται στο άρθρο 33a και στο άρθρο 33b του ίδιου νόμου, αλλά, αντιθέτως, ο σκοπός τους είναι να θέσουν προϋποθέσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι μόνον τα κέρδη που έχουν ήδη φορολογηθεί μπορούν να επωφεληθούν από τον μηχανισμό αυτό.

[46] Μολονότι οι επίμαχες διατάξεις δεν το διευκρινίζουν, από τη δικογραφία προκύπτει ότι ο όρος «φόρος» αφορά, εν προκειμένω, μόνον τους φόρους που επιβάλλονται επί των κερδών που πραγματοποιεί μια φορολογική οντότητα.

[47] Δεδομένου ότι, τυπικώς, το άρθρο 33c, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, του νόμου περί φορολογίας εισοδήματος αφορά τις αλλοδαπές εταιρίες, φρονώ ότι η διάκριση που πραγματοποιείται με τη διάταξη αυτή αποκλείεται να είναι μεταξύ των εταιριών που έχουν καταβάλει φόρο και εκείνων που δεν έχουν καταβάλει.

[48] Πρβλ. απόφαση της 24ης Νοεμβρίου 2016, SECIL (C-464/14, EU:C:2016:896, σκέψη 55).

[49] Βλ., για παράδειγμα, απόφαση της 11ης Οκτωβρίου 2007, ELISA (C-451/05, EU:C:2007:594, σκέψη 81).

[50] Πρβλ. απόφαση της 9ης Μαρτίου 2017, Piringer (C-342/15, EU:C:2017:196, σκέψη 53).

67. Δεύτερον, οι εν λόγω διατάξεις προβλέπουν για τα νομικά πρόσωπα που δεν εμπίπτουν στο άρθρο 2 της οδηγίας 2011/96 φορολογικό συντελεστή 10 %, ο οποίος είναι χαμηλότερος από τον συντελεστή φόρου εισοδήματος των φινλανδικών νομικών προσώπων.

68. Επομένως, το μέτρο βάσει του οποίου αποκλείονται ορισμένα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα από το πεδίο εφαρμογής των άρθρων 33a και 33b, μολονότι συνιστά άμεση διάκριση, φαίνεται να είναι δικαιολογημένο για λόγο που προβλέπεται στην ίδια τη ΣΛΕΕ και να είναι ανάλογο προς επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού. Υπό τις ιδιαίτερες αυτές περιστάσεις δύναται να θεωρηθεί ότι το εν λόγω μέτρο συνάδει με το δίκαιο της Ένωσης, υπό την προϋπόθεση, ωστόσο, ότι ο εν λόγω μηχανισμός άμβλυνσης αποσκοπεί αποκλειστικά στη διόρθωση της αντίστοιχης διαφοράς στο πλαίσιο της φορολόγησης των κερδών σε περισσότερα στάδια, στοιχείο που εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει.

Γ. Επί του μέτρου βάσει του οποίου τα διανεμόμενα από ορισμένες αλλοδαπές εταιρίες μερίσματα χαρακτηρίζονται ως εισοδήματα από εργασία

69. Βάσει του άρθρου 33c, τρίτο εδάφιο, του νόμου περί φορολογίας εισοδήματος, τα διανεμόμενα από αλλοδαπά νομικά πρόσωπα κέρδη που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 33c, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, του ίδιου νόμου δεν φορολογούνται ως εισοδήματα από κεφάλαιο αλλά ως εισοδήματα από εργασία. Όπως επισήμανε η Επιτροπή, η διάταξη αυτή εισάγει μια μορφή άμεσης διάκρισης σε βάρος των αλλοδαπών νομικών προσώπων, δεδομένου ότι εφαρμόζεται μόνο στις οντότητες αυτές.

70. Η Φινλανδική Κυβέρνηση δεν έχει διευκρινίσει τους λόγους για τον εν λόγω φορολογικό χαρακτηρισμό, και δεν είναι σαφές τι είδους λόγοι, αρυόμενοι από τις Συνθήκες, θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν την προκύπτουσα σημαντική διαφορετική μεταχείριση των εσόδων αυτών.

71. Ακόμη και αν συντρέχουν τέτοιοι λόγοι, προκειμένου να είναι δικαιολογημένη τέτοιου είδους διάκριση, το εφαρμοζόμενο μέτρο θα πρέπει να είναι ανάλογο προς τον συναφώς επιδιωκόμενο σκοπό. Είναι, βεβαίως, κατανοητή η ανάγκη του κράτους μέλους να διασφαλίσει ότι το όφελος από τους μηχανισμούς που προορίζονται να αμβλύνουν τα αποτελέσματα της διπλής φορολογίας περιορίζεται μόνο στα εισοδήματα τα οποία αφορά το ζήτημα αυτό. Εντούτοις, προκειμένου το οικείο μέτρο να είναι αναλογικό, η μη πλήρωση των προϋποθέσεων για την εφαρμογή των μηχανισμών των οποίων σκοπός είναι ο περιορισμός των αποτελεσμάτων της διπλής φορολογίας των κερδών πρέπει, όπως είναι λογικό, να επισύρει ως κύρωση την απώλεια του οφέλους που προκύπτει από τους εν λόγω μηχανισμούς και, ως εκ τούτου, την πλήρη φορολόγηση του εισοδήματος.

72. Τούτο δεν ισχύει εν προκειμένω, επειδή η ενεργοποίηση του διαφορετικού φορολογικού χαρακτηρισμού των κερδών –ως εισοδημάτων από εργασία σε αντιδιαστολή προς τα εισοδήματα από κεφάλαιο– εξαρτάται αποκλειστικά από την ταυτότητα και το καθεστώς της έδρας της αλλοδαπής οντότητας και όχι από το ζήτημα αν, σε διαφορετική περίπτωση, θα υπήρχε κίνδυνος να φορολογηθούν διπλά τα εν λόγω κέρδη. Δεν μπορεί να υποστηριχθεί ρεαλιστικά ότι τα εισοδήματα που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις αυτές πρέπει αυτομάτως να χαρακτηρίζονται ως εισόδημα από εργασία. Τούτο δε κατά μείζονα λόγο καθόσον, κατά το άρθρο 32 του νόμου περί φορολογίας εισοδήματος, τα μερίσματα που διανέμονται από νομικά πρόσωπα συνιστούν, καταρχήν, εισοδήματα από κεφάλαιο.

73. Μολονότι το άρθρο 33c, τρίτο εδάφιο, αφορά τα διανεμόμενα από φορολογικές οντότητες εισοδήματα που δεν έχουν φορολογηθεί στην πηγή, οπότε, υπό το πρίσμα του επιδιωκόμενου από το εν λόγω μέτρο σκοπού, τα αμοιβαία κεφάλαια φινλανδικού δικαίου και οι SICAV λουξεμβουργιανού δικαίου πρέπει να θεωρηθούν ότι βρίσκονται στην ίδια κατάσταση, εντούτοις τα κέρδη που διανέμουν τυγχάνουν διαφορετικής μεταχείρισης. Τα κέρδη των φινλανδικών οντοτήτων θεωρούνται εισοδήματα από κεφάλαιο, ενώ τα μερίσματα που διανέμονται από SICAV θεωρούνται εισοδήματα από εργασία και, όπως εκτέθηκε, υπόκεινται σε κλιμακωτή, υψηλότερη φορολόγηση.

74. Επομένως, είναι μάλλον σαφές ότι ο Φινλανδός φορολογικός νομοθέτης, φορολογώντας τα μερίσματα που καταβάλλονται από SICAV λουξεμβουργιανού δικαίου ως εισοδήματα από εργασία απλώς και μόνο διότι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στον μηχανισμό που προβλέπεται στα άρθρα 33a και 33b του νόμου περί φορολογίας εισοδήματος, προέβλεψε έναν περιορισμό σύμφωνα με το άρθρο 65 ΣΛΕΕ, ο οποίος δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι ανάλογος προς κανέναν επιτακτικό λόγο γενικού συμφέροντος.

75. Συναφώς, θα ήθελα να τονίσω ότι η ύπαρξη της εν λόγω διάκρισης δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι επηρεάζει το κύρος του μέτρου που συνίσταται στη διαφορετική μεταχείριση των μερισμάτων και των μεριδίων συμμετοχής στα κέρδη. Βεβαίως, διάκριση μπορεί κάλλιστα να προκύπτει από τα αποτελέσματα μιας διάταξης. Ωστόσο, στην υπό κρίση υπόθεση, από το γεγονός ότι η επίμαχη απόφαση αντιμετώπισε τα διανεμόμενα εισοδήματα ως μερίσματα δεν συνάγεται κατ' ανάγκη ότι η φινλανδική νομοθετική ρύθμιση στο σύνολό της εισάγει διακρίσεις. Η διάκριση αυτή υφίσταται για τον λόγο και μόνον ότι ο νόμος περί φορολογίας εισοδήματος προβλέπει ότι, όταν μια εταιρία δεν πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 33c, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, τα διανεμόμενα εισοδήματα πρέπει να εκλαμβάνονται ως εισοδήματα από εργασία (σε αντιδιαστολή προς τα εισοδήματα από κεφάλαιο). Επομένως, μόνον το άρθρο 33c, τρίτο εδάφιο, του νόμου περί φορολογίας εισοδήματος πρέπει να θεωρηθεί ότι δεν συνάδει με το δίκαιο της Ένωσης.

V. Πρόταση

76. Κατόπιν των προεκτεθέντων, προτείνω στο Δικαστήριο να απαντήσει στο προδικαστικό ερώτημα ως εξής:

Τα άρθρα 63 και 65 ΣΛΕΕ έχουν την έννοια ότι δεν αντιτίθενται σε εθνική νομοθετική ρύθμιση βάσει της οποίας τα εισοδήματα που καταβάλλονται σε φυσικό πρόσωπο, το οποίο είναι κάτοικος Φινλανδίας, από οργανισμό συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες ο οποίος εδρεύει σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχει λάβει καταστατική μορφή κατά την έννοια της οδηγίας 2009/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ), φορολογούνται ως μερίσματα και όχι ως μερίδια συμμετοχής στα κέρδη. Οι διατάξεις αυτές έχουν επίσης την έννοια ότι δεν αντιτίθενται σε εθνική νομοθετική ρύθμιση η οποία αποκλείει την εφαρμογή μηχανισμών για την άμβλυνση των αποτελεσμάτων της διπλής φορολογίας όταν τα κέρδη αυτά διανέμονται από εταιρίες οι οποίες φορολογήθηκαν σε άλλο κράτος μέλος με συντελεστή χαμηλότερο από τον προβλεπόμενο στη ρύθμιση αυτή, υπό την προϋπόθεση ότι ο εν λόγω μηχανισμός άμβλυνσης αποσκοπεί αποκλειστικά στη διόρθωση της διαφοράς αυτής στο πλαίσιο της φορολόγησης των εν λόγω κερδών σε περισσότερα στάδια, στοιχείο που εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει. Ωστόσο, οι ανωτέρω διατάξεις έχουν επίσης την έννοια ότι αντιτίθενται στον

χαρακτηρισμό των διανεμόμενων από τις εν λόγω εταιρίες μερισμάτων ως εισοδημάτων από εργασία, ενώ η ίδια αυτή νομοθετική ρύθμιση προβλέπει ότι τα μερίσματα αποτελούν, καταρχήν, εισοδήματα από κεφάλαιο.